

שבת פרשת משפטים, מבה"ח אדר-ראשון, ה'תשכ"ה

ביאור בדרך אפשר

1 **שְׁהֻטְבֵיעַ הַקֶּבֶה בְּאַרְבַּעַת הַיְסוּדוֹת** מהם מורכבים הנבראים
 2 הגשמיים אשר-וח-מים-עפר ו**בְּדוּמָם-צוּמַח-חַי-מְדַבֵּר, אֲשֶׁר עַל-**
 3 **פִי הַתּוֹרָה הִנֵּה זֹאת הִיא עֲבוֹדַת הָאָדָם** השליחות של היהודי
 4 בעולם הזה **לְשׁוֹנֹת טְבָעוּ** את התכונות והנסיות האישיות של האדם עצמו
 5 **וְטַבַּע הָעוֹלָם** את אופי ההנהגה
 6 של העולם בדרך הטבע **לְעִשׂוֹתָם**
 7 **מְכוּן לְשִׁבְתוֹ יִתְבָּרַךְ,** שהאדם
 8 והעולם יהיו כלים ראויים לגילוי
 9 אלוקות והשראת השכינה בגלוי **וְהוּא**
 10 **יִתְבָּרַךְ** הקדוש-ברוך-הוא בעצמו
 11 **הַמְתַּחֲלִיל¹³** בעניין זה של עשיית
 12 העולם שמצד עצמו הוא מציאות
 13 גשמית המסתירה על האור האלוקי,
 14 למקום ראוי לגילוי אלוקות **לְהוֹרוֹת**
 15 **בְּשִׁינוּי טְבַע הַבְּרִיאָה** על ידי כך
 16 שהקדוש-ברוך-הוא פועל בעולם (מעת
 17 לעת) באופן שלמעלה מהטבע.
 18 **וְלִכֵּן, הִנֵּה הִרְ סִינִי, עִם**
 19 **הַיְוֹתוֹ אֲבָנִים** שאין האש שורפת
 20 ומכלה אותם, **וְאִינוּ שִׁיף בּוֹ**
 21 **הַכְּלִיזוֹן בְּשִׁרְיָפָה לְהִיּוֹת עֵשֶׂן**
 22 ובדרך הטבע האש שעל הר סיני הייתה
 23 צריכה להיות ללא עשן, **בְּכָל זֹאת**
 24 הר סיני **"עֵשֶׂן כְּלוֹ" הַפֶּךָ**
 25 **טְבָעוּ, מִפְּנֵי "אֲשֶׁר יֵרֵד עָלָיו**
 26 **הַיְוִי' בְּאֵשׁ",** וכאן, במתן תורה,
 27 האש ירדה מלמטה למעלה, **הַיִּפְּךָ**
 28 **טְבָעוּ שֶׁל הָאֵשׁ בְּטַבַּע הָעֲלִיָּה**
 29 מלמעלה למטה, כדי להורות שהחל
 30 ממתן תורה ניתן לאדם הכוח להשלים
 31 את כוונת הבריאיה ולגרום לגילוי
 32 אלוקות בעולם.
 33 **אֵף צְרִיף לְהִבִּין מֵהוּ הַטַּעַם**
 34 **שֶׁבְּמַתַּן-תּוֹרָה** כפי שהוא מתואר
 35 בפרשת יתרו **כְּפִי פְתִיב "אֲשֶׁר יֵרֵד**
 36 **עָלָיו הַיְוִי' בְּאֵשׁ" סֵתָם** מבלי
 37 לפרט מה היתה פעולתה של האש
 38 שירדה, **וְאִילוּ בְּפָרְשָׁתְנוּ** פרשת
 39 משפטים **נֶאֱמַר "כָּאֵשׁ אֲכָלַת"**
 40 ומפורש שהאש שורפת?
 41 **וְגַם צְרִיף לְהִבִּין, מֵהוּ הַטַּעַם**
 42 **שֶׁבְּפָרְשָׁתְנוּ** פרשת משפטים **לֹא**
 43 **נִתְפָּרַשׁ בְּפִתּוֹב** בתורה עצמה

ביאור בדרך אפשר

44 **עֲנִין הָעֵשֶׂן (כְּמוֹ שֶׁנִּתְפָּרַשׁ בְּמַתַּן-תּוֹרָה** בפרשת יתרו **"וְהִרְ**
 45 **סִינִי עֵשֶׂן כְּלוֹ"), כִּי-אֵם** מה שמפורש בפרשתנו, פרשת משפטים הוא
 46 **עֲנִין הָעֵשֶׂן ("וַיִּבֵּא מֹשֶׁה בְּתוֹף הָעֲנָן"), אֲלֵא שְׂרַשְׁ"י מְפָרַשׁ**
 47 **שׁ"עֲנִין זֶה הָאִמּוֹר בְּתוֹרָה כְּמִין עֵשֶׂן הוּא"?**
 48 **(ב) וַיּוֹכֵן בְּהַקְדִּים בְּאוֹר**
 49 **כְּלִלוֹת עֲנִין הָעֵשֶׂן הַבָּא**
 50 **מִשְׂרִיפַת דָּבָר בְּאֵשׁ¹⁴,**
 51 **שֶׁכָּאֲשֶׁר הָאֵשׁ שֶׁהוּא דֵק כּוֹי**
 52 יחסית לדברים אחרים בעולם האש
 53 היא דבר פחות גס ומגושם וכאשר
 54 האש העדינה יחסית **מִתְאַחֵד עִם**
 55 **אֵיזָה דָּבָר גִּשְׁמִי** כמו עצים למשל
 56 **שֶׁאִינוּ דֵק כְּמוֹ הָאֵשׁ, אֲזִי**
 57 **נַעֲשֶׂה עֵשֶׂן מִהַדָּבָר הַמְּמַשִּׁי**
 58 הגשמי המוחשי **הַנְּשָׂרָף בְּאֵשׁ,**
 59 **וְהוּא מִהֶפְסִידוֹת** אבדן **חֲלָקִי**
 60 **הַחֲמֻרִיּוֹת** המרכיבים היותר גשמיים
 61 ורוחניים **שֶׁבְּדָבָר הַנְּשָׂרָף, שְׁלֹכֵן**
 62 **הִנֵּה דְבָרִים גִּשְׁמִיִּים שֶׁהֵם**
 63 **קָלִי הַחוֹמֵר** ואינם עבים וגסים כל
 64 כך **הִרְי הֵם נִשְׂרָפִים מֵהֵר,**
 65 **וְהָעֵשֶׂן הַיּוֹצֵא מֵהֵם הוּא דֵק.**
 66 **אֲבָל דְבָרִים גִּשְׁמִיִּים בְּעֲלִי**
 67 **חוֹמֵר עֵב וְגַם, עִם הַיְוֹתוֹ שֶׁגַם**
 68 **בָּהֶם אוֹחִז הָאֵשׁ לְכַלּוֹתָם**
 69 ובסופו של דבר גם הם נשרפים, **הִנֵּה**
 70 **הָעֵשֶׂן הַיּוֹצֵא מִהֶפְסֵדֵם הוּא**
 71 **עֵשֶׂן עֵב וְסַמִּיךְ יוֹתֵר, שֶׁגַם הוּא**
 72 העשן שנוצר מכיליון חומרים עבים
 73 וגסים, **בְּעַל מְצִיאוֹת עֵבָה**
 74 **וְגַפְּהָ. וְנִמְצָא, שֶׁבְּעֵשֶׂן שִׁיּוּצָא**
 75 **מֵהָאֵשׁ בְּעַת שְׂרִיפַת דָּבָר נִכָּר**
 76 **(וּמִתְבַּטָּא) עַד כְּפֵה חוֹמֵר**
 77 **הַדָּבָר הוּא גַם, וְעֲנִין זֶה בָּא**
 78 **לְיַדִּי גִילּוּי בְּכִלְיוֹן הַדָּבָר**
 79 בצורה שבה הוא מתגלה בשני הפרטים
 80 האמורים – מידת המהירות שבה
 81 מתרחש הכיליון וצורתו של העשן אם
 82 הוא דק או עבה.
 83 **וּמִזָּה מוֹכֵן שֶׁכֵּן הוּא גַם**
 84 **בְּרוֹחַנִיּוֹת, בְּבִיטוּל וְכִלְיוֹן**
 85 **הַשְּׂאִיפָה** להתעלות ולהיכלל באלוקות
 86 עד כדי כיליון ואבדן המציאות של

13 ע"פ שמו"ר פ"ב, ג. 14) בהבא לקמן - ראה תו"א מג"א צד, א. רד"ה וכל העם רואים תש"ד (סה"מ תש"ד ע' 212). ועוד.